

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยในปัจจุบัน ตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้แบ่งการบริหารราชการออกเป็น 3 ส่วน คือ ระเบียบการบริหารราชการส่วนกลาง ระเบียบการบริหารราชการส่วนภูมิภาค และ ระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เป็นการติดตามหลักการรวมอำนาจการปกครอง กล่าวคือมีการรวมอำนาจวินิจฉัยสั่งการ การจัดลำดับบังคับบัญชา และการตัดสินใจขึ้นกับส่วนกลาง และขณะเดียวกันก็มีการแบ่งอำนาจการปกครองบางส่วนให้ราชการส่วนภูมิภาคสามารถตัดสินใจและดำเนินการเองได้ ส่วนการจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นการจัดการปกครองตามแบบการกระจายอำนาจ ซึ่งการปกครองท้องถิ่นต้องเป็นไปตามหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย การควบคุม การกำกับดูแล หรือการปกครองท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วกันว่า การปกครองท้องถิ่นถือเป็นหัวใจหลักของการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยเป็นรากแก้วและเป็นฐานเสริมที่สำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมือง (ลิขิต วีรเวศิน, 2526 :3) ซึ่งปัจจุบันรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่ใช้อยู่ในประเทศไทยมีอยู่ด้วยกันทั้งสิ้น จำนวน 6 รูปแบบ คือ เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และ องค์การบริหารส่วนตำบล

การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล มีขึ้นครั้งแรกในประเทศไทยตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2476 ต่อจากนั้นได้มีการแก้ไขอีกหลายครั้งจนกระทั่งถึงฉบับปี พ.ศ.2496 ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้มาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาลไว้ 3 ประการคือจะต้องคำนึงถึง (1) จำนวนความหนาแน่นของประชากรในท้องถิ่นนั้น (2) ความเจริญทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นโดยพิจารณาจากการจัดเก็บรายได้ตามที่กฎหมายกำหนด และงบประมาณรายจ่ายในการดำเนินกิจการของ ท้องถิ่น และ (3) ความสำคัญทางการเมืองของท้องถิ่นโดยพิจารณาถึงศักยภาพของท้องถิ่นนั้นว่าจะสามารถพัฒนาความเจริญได้รวดเร็ว หรือมากน้อยเพียงใด (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539 :125) ตามหลักเกณฑ์

ดังกล่าวประเทศไทยจึงมีเทศบาลที่แบ่งตามฐานะได้เป็น 3 ประเภทคือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร (สุรสิทธิ์ วชิรขจร, 2535 :74) และถึงแม้ว่าการปกครองตามรูปแบบเทศบาลที่ใช้อยู่ในประเทศไทยจะมีความแตกต่างกันตามฐานะของเทศบาลแต่ละประเภท แต่ต่างก็มีการจัดแบ่งการบริหารราชการออกเป็น 2 ฝ่ายเหมือน ๆ กัน ได้แก่ “สภาเทศบาล” และ “คณะเทศมนตรี” สภาเทศบาลประกอบไปด้วยสมาชิกที่ราษฎรในเขตเลือกตั้งตามจำนวนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้ จำนวนสมาชิกสภาจะแตกต่างกันไปตามฐานะของเทศบาลคือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร มีจำนวนสมาชิกสภา 12 คน 18 คน และ 24 คนตามลำดับ สมาชิกเหล่านี้จะดำรงตำแหน่งอยู่ในวาระ 5 ปี และมีอำนาจหน้าที่หลักคือ (1) อำนาจหน้าที่ในการตราเทศบัญญัติ (2) อำนาจในการควบคุมฝ่ายบริหาร (3) อำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการของเทศบาล เพื่อกระทำการกิจกรรมหรือปฏิบัติการกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง (ประหยัด หงษ์ทองคำ, 2523 : 67-73) ส่วนคณะเทศมนตรี เป็นฝ่ายบริหารกิจการของเทศบาล สำหรับเทศบาลตำบลและเทศบาลเมืองจะประกอบด้วยนายกเทศมนตรีจำนวน 1 คน เทศมนตรี จำนวน 2 - 3 คน ขึ้นอยู่กับรายได้ของเทศบาลนั้นๆ เทศบาลนครประกอบด้วยนายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน และเทศมนตรี จำนวน 4 คน สำหรับตำแหน่งนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีจะต้องเป็นผู้ที่มาจากสมาชิกสภาเทศบาล โดยได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดตามมติของสภาเทศบาล และโดยมากจะเป็นผู้กุมเสียงข้างมากในสภา คณะเทศมนตรีมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (1) ทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของเทศบาลตามที่กฎหมายกำหนด โดยมี นายกเทศมนตรีเป็นผู้บริหารสูงสุด (2) อำนาจเปรียบเทียบคดีตามเทศบัญญัติ นายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล หรือหัวหน้าแขวงของเทศบาลตามความเห็นของของปลัดกระทรวงมหาดไทย จะมีอำนาจเปรียบเทียบคดีเทศบัญญัติโดยให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (3) อำนาจในการปฏิบัติตามกฎหมายปกครองท้องถิ่น หรือกฎหมายอื่น ๆ หรืออาจกล่าวในอีกนัยหนึ่งได้ว่า คณะเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วางแผน ควบคุมกำกับ และติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ เกี่ยวกับการพัฒนาของเทศบาลทั้งหมดเพื่อจัดบริการสาธารณะดูแลทุกข์สุข และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ตลอดจนรับผิดชอบในการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่และนอกพื้นที่บางส่วนของเทศบาลตามที่กฎหมายกำหนดไว้

แต่จากอดีตมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน การพัฒนาการปกครองในรูปแบบเทศบาลของไทย ดำเนินการไปอย่างเชื่องช้า และไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และการเจริญเติบโตของเขตเมืองกลับดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เทศบาลประสบกับปัญหาในหลายด้าน (สถาบันนโยบายศึกษา, 2538 :2-3) กล่าวคือ จากผลการวิจัยของสถาบัน

นโยบายศึกษา ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาของเทศบาลจำนวน 3 แห่ง คือ เทศบาลนคร นครสวรรค์ เทศบาลเมืองมหาสารคาม และเทศบาลตำบลแสนสุข พบว่า เทศบาลทั้ง 3 แห่ง ประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกันคือ ปัญหาข้อจำกัดด้านอำนาจและรายได้เทศบาลจะต้องพึ่งพาราย ได้จากภายนอก โดยเฉพาะการสนับสนุนจากส่วนกลาง ซึ่งส่วนกลางมักสนับสนุนงบประมาณ ในการก่อสร้างและโอนภารกิจในการบำรุงรักษาให้กับเทศบาล และพบว่าเทศบาลมีรายจ่ายประจำ ในอัตราที่สูงกว่ารายจ่ายด้านการลงทุนมาก การได้มาซึ่งทรัพยากรที่เป็นรายจ่ายด้านการลงทุนมัก จะเกิดจากความสามารถของนายกเทศมนตรีและคณะเทศมนตรี มากกว่าการปรับเปลี่ยนให้ เทศบาลมีอำนาจในการจัดเก็บภาษี (ประหยัด หงษ์ทองคำ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2529) และ นอกจากนี้ยังพบว่า เทศบาลไทยในปัจจุบันยังประสบกับปัญหานานัปการ นับตั้งแต่ปัญหาด้าน โครงสร้างและหน้าที่ของเทศบาลที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเกี่ยวกับสถานภาพและความเป็นอิสระของ เทศบาล ปัญหาด้านการเงินการคลัง ปัญหาด้านสมรรถนะและประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ของพนักงานเทศบาล ปัญหาความขัดแย้งหรือปัญหาการเมืองภายในองค์กรเทศบาล ปัญหาการ ประสานงานทั้งการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ซึ่งปัญหาดังกล่าว เหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบ ต่อการพัฒนาตัวเองของเทศบาล จะให้เป็นรูปแบบการปกครองที่มีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงอาจกล่าวถึงการตัดสินใจของคณะเทศมนตรีในการบริหาร งานของเทศบาลได้ว่า เป็นกระบวนการที่มีการคิดอย่างมีเหตุผลในความพยายามที่จะปรักภา ปัญหาและเลือกแนวทางปฏิบัติที่สามารถแก้ปัญหา เพื่อการนำไปสู่ความต้องการที่สอดคล้องกับ เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งมีขั้นตอนการปฏิบัติคือ การพิจารณาปัญหา และทางเลือก การตัดสินใจทางเลือก การนำไปปฏิบัติ การติดตามผลการปฏิบัติ ความสามารถในการ คิดตัดสินใจของคณะเทศมนตรีจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะเป็นจุดเริ่มต้นในการผลักดันแนว นโยบายให้ไปสู่การปฏิบัติ ด้วยความพยายามที่จะสร้างและพัฒนาความเจริญของเทศบาล โดยการ ตระหนักในสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นหลัก ดังนั้น กระบวนการตัดสินใจ อย่างมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นจะต้องมีความเพียงพอและเหมาะสมกับระบบสารสนเทศที่มีอยู่ การตัดสินใจที่ดีนั้น จะก่อให้เกิดแนวทางการปฏิบัติที่มีคุณภาพ ที่จะแก้ไขปัญหาและบริหารงาน พัฒนาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ทั้งนี้จะช่วยลดความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน สามารถที่จะช่วยให้บุคลากรในองค์กรมีการยอมรับในแนวทางการตัดสินใจ มีความพึงพอใจ และมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ รวมทั้งจะเป็นพลังขับเคลื่อนในการปฏิบัติตามนโยบายได้อย่างเหมาะสมต่อไป

จากที่กล่าวมา คณะเทศมนตรีเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญ และมีส่วนในการที่จะทำให้เกิดความสำเร็จหรือล้มเหลวต่อการบริหาร และการพัฒนาเทศบาล ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนา ทั้งใน

ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม หรือสิ่งแวดล้อม เพราะคณะกรรมการเป็นผู้ที่ทำหน้าที่บริหารงาน และรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานที่เกิดโดยตรงของเทศบาลตามที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย การวินิจฉัยสั่งการ การมอบหมายงาน การควบคุมกำกับและติดตามงาน ตลอดจนแก้ปัญหาต่าง ๆ ของเทศบาล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดการปกครองท้องถิ่น ที่จะต้องให้ตอบสนองความต้องการและรักษาผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่นให้มากที่สุด ดังนั้นการตัดสินใจในการบริหารและปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ จึงมีผลโดยตรงต่อความสำเร็จในการพัฒนาเทศบาล ทั้งนี้เพราะการตัดสินใจของคณะกรรมการในการกำหนดนโยบาย การวินิจฉัยสั่งการ การมอบหมายงาน การควบคุมกำกับและติดตามของคณะกรรมการ จะเป็นตัวกำหนดผลงาน ผลลัพธ์ และผลกระทบจากการบริหารงานพัฒนาของเทศบาล จึงอาจกล่าวได้ว่าการตัดสินใจในการบริหารงานก็คือ ความสามารถในการรับรู้ข้อมูลที่เพียงพอ ความมีภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับประสบการณ์ส่วนบุคคลของคณะกรรมการ นอกเหนือจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับเวลา กลุ่ม และความ รับผิดชอบ ดังนั้นการตัดสินใจในการบริหารงานพัฒนาเทศบาลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเมืองอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเฉพาะในปัจจุบันสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว มีความสลับซับซ้อน และมีความท้าทายในด้านต่าง ๆ เพิ่มมากยิ่งขึ้น ทั้งการตัดสินใจเกี่ยวกับภาระหน้าที่หรือการปฏิบัติงานตามระบบ กฎ ระเบียบปกติ หรือ การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนก็ตาม การตัดสินใจเหล่านี้ล้วนจะต้องอาศัยไหวพริบ สมรรถนะ และปัจจัยหรือองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจทางการบริหารเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจทั้งสิ้น (สมยศ นาวิการ, 2536 :144-147) โดยเฉพาะการบริหารของคณะกรรมการเป็นการบริหารที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ทั้งจากคณะกรรมการด้วยกันเอง พนักงานเทศบาล รัฐบาลกลาง ตลอดจนประชาชนในพื้นที่การตัดสินใจทางการบริหารจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงและให้ความสนใจต่อปัจจัยในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ เหล่านี้ให้มาก เพราะจะมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาล และเมื่อพิจารณาถึง องค์ประกอบในการตัดสินใจในการบริหารงานของงานของคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาประกอบกับสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เทศบาลประสบอยู่ในปัจจุบัน ที่มีอยู่อย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการถูกแทรกแซงและควบคุมโดยรัฐบาลกลางมากเกินไปทั้งด้านการบริหารและการคลัง ปัญหาความสัมพันธ์ที่ไม่ชัดเจนระหว่างรัฐบาลกลางและเทศบาลปัญหาด้านรูปแบบของเทศบาลที่ใช้รูปแบบเดียวกันทั่วประเทศ ปัญหาประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง และปัญหาด้านคุณภาพของนักการเมืองที่เข้ามาบริหารงานของเทศบาล จะเห็นได้ว่าสภาพปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นจากทั้งตัว

เทศบาลเอง และจากการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินที่ใช้อยู่ การที่เทศบาลจะสามารถแก้ไข ปัญหาที่มีอยู่อย่างมากมาย และสามารถพัฒนาตัวเองตามรูปแบบการปกครองแบบเทศบาลได้อย่าง มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องอาศัยการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพของเทศบาลเองเป็นหลัก ดังนั้น การตัดสินใจในการบริหารของผู้บริหารงานเทศบาลมีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิ ผลในการบริหารและการพัฒนาเทศบาลโดยตรง

จากที่กล่าวมา จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาในประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานพัฒนาเทศบาลของคณะเทศมนตรี ว่ามีปัจจัยด้านใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจการบริหารงานพัฒนาเทศบาล และเลือกศึกษาเฉพาะเทศบาลที่อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ทั้งนี้เพราะเทศบาลทุกแห่งมีโครงสร้างอย่างเดียวกัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่มีพื้นที่และจำนวนประชากรมากกว่าภาคอื่น ๆ ของประเทศ ประกอบกับมีความหลากหลายทั้งในด้านลักษณะประชากร ความแตกต่างกันทางด้านความเจริญทางเศรษฐกิจ ความเป็นเมือง ประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่มีอยู่ในแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะในปัจจุบันกระแสแห่งการกระจายอำนาจการปกครองและการปฏิรูปการเมือง ถือได้ว่าเป็นกระแสหลักในการพัฒนาประเทศ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเองก็ได้รับการกล่าวขานกันว่า เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาในเรื่องคุณภาพของนักการเมืองมากที่สุด ทั้งการเมืองในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วในปัจจุบันเวทีการเมืองระดับท้องถิ่นถูกมองว่าเป็นเวทีสำหรับนักการเมืองระดับสองไม่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการบริหารท้องถิ่นเท่าที่ควร (ธนสวรรค์ เจริญเมือง, 2538 :24) ประกอบกับมีแนวโน้มว่าสุขาภิบาลทุกแห่งจะได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาล รวมทั้ง อบต. เมื่อมีการพัฒนามากขึ้น ก็จะยกฐานะเป็นเทศบาลด้วย ดังนั้นจำนวนเทศบาลก็จะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยไปตามกระแสของความเป็นเมือง จึงเป็นความท้าทายต่อผู้วิจัยที่จะต้องศึกษาให้ทราบถึงสภาพที่เป็นอยู่จริงในการบริหารงานเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือว่าปัจจัยในการตัดสินใจใดที่น่าจะนำมาซึ่งความสำเร็จในการบริหารเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และปัจจัยใดที่ก่อให้เกิดปัญหาและเป็นอุปสรรคต่อการบริหาร ทั้งนี้ผู้วิจัยคาดหวังว่าผลที่ได้จากการวิจัยจะทำให้ทราบว่าปัจจัยการตัดสินใจด้านใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานของคณะเทศมนตรี เพื่อที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานเทศบาลและพัฒนากการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการเมือง เพื่อพัฒนาการเมืองและพัฒนาประเทศด้านอื่น ๆ โดยส่วนรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติที่เป็นเป้าหมายในการพัฒนาอย่างแท้จริงต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยการตัดสินใจในการบริหารงานพัฒนาเทศบาลของคณะเทศมนตรี เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยการตัดสินใจกับการบริหารงานพัฒนาของคณะเทศมนตรี เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลของการศึกษาจะทำให้ทราบถึงปัจจัยการตัดสินใจในการบริหารงานพัฒนาเทศบาลของคณะเทศมนตรี เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. ผลของการศึกษาจะทำให้ทราบความสัมพันธ์ของปัจจัยการตัดสินใจกับการบริหารงานพัฒนาเทศบาลของคณะเทศมนตรี เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงการตัดสินใจการบริหารงานพัฒนาเทศบาลของคณะเทศมนตรี
4. เพื่อนำผลการศึกษาไปเสนอแนะการบริหารงานเทศบาลของคณะเทศมนตรี
5. ทราบถึงการบริหารงานพัฒนาเทศบาลของคณะเทศมนตรี ในด้านกำหนดนโยบาย การวินิจฉัยสั่งการ การมอบหมายงาน การควบคุมกำกับและติดตาม อันจะนำไปสู่การพัฒนา ระบบการบริหารงานพัฒนาเทศบาลต่อไป

1.4 ขอบเขตในการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในพื้นที่ที่มีการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปของเทศบาล ทั้งที่เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร จำนวนทั้งสิ้น 28 แห่ง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรต้น ประกอบด้วยปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยด้านองค์การ โดย ปัจจัยด้านบุคคลประกอบด้วย การรับรู้ ภาวะผู้นำ และประสิทธิภาพ ส่วนปัจจัยด้านองค์การประกอบด้วย เวลา กลุ่ม และความรับผิดชอบ

ตัวแปรตาม คือ การบริหารงานพัฒนาเทศบาลของคณะเทศมนตรี ในด้านการกำหนดนโยบาย การวินิจฉัยสั่งการ การมอบหมายงาน การควบคุมกำกับและติดตาม

1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการในการคัดเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยมีตัวแปรสำคัญได้แก่ข้อมูลที่มีอยู่ ผนวกกับพฤติกรรมส่วนบุคคลของผู้ตัดสินใจ

2. ปัจจัยการตัดสินใจ หมายถึง ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ การรับรู้ ภาวะผู้นำ ประสบการณ์ ปัจจัยด้านองค์การ ได้แก่ เวลา กลุ่ม และความรับผิดชอบ

3. เทศบาล หมายถึง การปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ตามระเบียบการจัดการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างสำคัญ 2 ส่วนคือ สภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี

4. คณะเทศมนตรี หมายถึง คณะบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหารงานของเทศบาล โดยต้องเป็นสมาชิกสภาเทศบาลที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในเขตเทศบาล และได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดตามมติของสภาเทศบาล ในการศึกษาครั้งนี้หมายถึงคณะบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหารของเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร

5. การบริหารงานพัฒนาเทศบาล หมายถึง การบริหารงานพัฒนาของคณะเทศมนตรี ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย การวินิจฉัยสั่งการ การมอบหมายงาน การควบคุมกำกับและติดตาม